

Spagaat

Wie zich soepel wil bewegen in het netwerk van de sociale media, moet snel en eenduidig zijn. Geen uitgebreide verhalen. Binnen het raamwerk van een beperkt aantal tekens behoort de twitteraar heel precies uit te drukken waar het over gaat en hoe het zit. Op het terrein van de communicatie lijkt dit een vrij recente ontwikkeling, maar in de kerk heeft deze manier van omgaan met elkaar al een eeuwenoude voorafschaduw. Van jongs af aan leerde ik het geloof kennen via een catechismus die niet redeneerde maar stelde, niet nuanceerde maar

presenteerde. De catechismusvragen waren zo gekozen dat ze fungeerden als ontlokkers van een reeks van *tweets*, materiaal voor het memoriseren van de ondubbelzinnige inhoud van het totale geloofsgoed.

Tot op de dag van vandaag ben ik als rooms-katholiek gewend aan een kerkleiding die bij voorkeur opereert vanuit een vast antwoordprofiel en zich bedient van eenduidige uitspraken. Ik was dan ook verrast door de wijze waarop dr. Arjan Plaisier, scriba van de Protestantse Kerk in Nederland, op 24 april 2012 zijn twitterspreekuur inrichtte. Via het account van de Protestantse Kerk beantwoordde hij een uur lang vragen, maar niet rechtstreeks. Hij hield uiteenzettingen, zijn communicatieadviseur verpakte deze in compacte tweets van 140 tekens.

Waarom deze omweg? Een kerkleider is toch bij uitstek de persoon die geroepen en in staat is om twitterend zekerheid te verschaffen? Hij hoeft maar terug te grijpen op de antwoorden die ooit al zijn gegeven. De vaste grond van catechismusantwoorden is een prima vertrekpunt binnen het communicatiesysteem waarvan hij gebruikmaakt. Maar hij vraagt zich af of 'de nuance, waar ik van hou, niet verloren gaat'. Blijkbaar levert de Bijbel hem niet een aaneenschakeling van tweets en *fundamentals* die geen twijfel laten bestaan over hoe het zit. Tweet en geloof. De tweet is er voor de oproep, het kiekje, de motorflits, grote stappen snel thuis. Het geloof is van de lange adem, van verdieping en verlangzaming. Twitterland brengt Plaisier in de spagaat van twee tempi. Qua media is hij bij de tijd: 'Plaisier wordt een trending topic.' Andere volgers zijn *not amused*: 'Plaisier twittert niet zelf. Wat duf.' De oneliner eist zijn aandeel, hij zet ons tegelijkertijd op de weg vooruit en op de weg terug. ◀

*Tjeu (prof.dr. M.P.) van Knippenberg is emeritus hoogleraar Geestelijke leiding aan de Universiteit van Tilburg en was redactielid van Praktische Theologie, de voorloper van Handelingen.
tjeuvanknippenberg@planet.nl*